

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ

П Р А В И Л Н И К

**за безопасни и здравословни
условия на работа
в Аграрния университет – Пловдив**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящият правилник е разработен въз основа на Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ) (Обнародван в ДВ, бр. 124 от 23.12.1997 г., изм. в бр. 86 от 01.10.1999 г., бр. 64 от 04.08.2000 г., в сила от 04.08.2000 г., бр. 92 от 10.11.2000 г., в сила от 01.01.2001 г., бр. 25 от 16.03.2001 г., в сила от 31.03.2001 г., бр. 111 от 28.12.2001 г., изм. и доп. в бр. 18 от 25.02.2003 г., изм. в бр. 114 от 30.12.2003 г., в сила от 31.01.2004 г.), Наредба № 3 (27.07.1998 година на МТСП, обнародвана в ДВ, бр. 91 от 05.08.1998 г. (ПМС № 9, обн. в ДВ, бр. 9 от 27.01.1995 г.) и определя функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в АУ за организиране на изпълнението на дейностите, свързани със защитата и профилактиката на професионалните рискове, наричани по-нататък "Органи за безопасност и здраве при работа".

Чл. 2. Дейността за безопасност и здраве в АУ се извършва от КУТ (Комитет за условията на труд), който се избира от общо събрание, специалист "За безопасност и здраве при работа", ръководители на катедри, директори на центрове, управители на бази, началници на отдели и сектори.

II. ФУНКЦИИ И ЗАДАЧИ НА ОРГАНИТЕ ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА

Чл. 3. Основните функции на органите за безопасност и здраве при работа са:

1. Организиране и координация на дейността по осигуряване на безопасни и здравословни условия на работа.

2. Консултиране и подпомагане на работодателя и другите длъжностни лица по прилагане на изискванията за осигуряване на безопасни и здравословни условия на работа при организиране и осъществяване на трудовата дейност.

3. Контрол от името на работодателя за спазване нормите и изискванията на законодателството.

4. Предлагане и прилагане на мерки за въздействие при нарушение на норми и изисквания и при неизпълнение на определените задължения.

Чл. 4. Органите за безопасност и здраве при работа се ръководят и контролират пряко от Ректора на Университета.

Чл. 5. Основните направления в работата на органите за безопасност и здраве при работа са свързани със:

1. Създаване на интегрирана политика на АУ за превантивност, обхващаща организацията на работа, технологии, работни места и работно оборудване и обвързваща всички участници в трудовата дейност.

2. Организиране на ефективна система за защита и профилактика на професионалните рискове.

Чл. 6. При изпълнението на основните функции специалистът за безопасност и здраве при работа има следните права и задължения:

1. Организира и участва в разработването на Правилника за вътрешния ред по отношение на задълженията на длъжностните лица, работниците и служителите за осигуряване на безопасни и здравословни условия на работа и обвързването им със степените на дисциплинарни наказания съгласно с чл. 188 от Кодекса на труда.

2. Координира работата на длъжностните лица и на органите за управление на Университета при реализиране на задълженията им по осигуряване на безопасни и здравословни условия на работа.

3. Организира и участва в работата по установяването и оценката на професионалните рискове.

4. Организира разработването на проекти, програми и конкретни мерки за предотвратяване на риска за живота и здравето на преподавателите, работниците и служителите.

5. Организира и участва при подготовката и изготвянето на оценки и становища относно съответствието с изискванията за безопасност и здраве при работа на проекти и при въвеждането в експлоатация на обекти, производства, технологии, работно оборудване и работни места.

6. Извършва проучване за възможностите и качеството на предлаганите услуги от службите, включени в националната инфраструктура за оказване помощ на работодателите

(служби по трудова медицина, измервателни лаборатории, центрове за обучение, лицензирани юридически и физически лица и др.) и при необходимост подготвя предложение за сключване на договори.

7. Сътрудничи и подпомага службите по трудова медицина при изпълнение на функциите и задачите им.

8. Изисква от съответните длъжностни лица създаване на организация на работа, при която работниците и служителите да могат да извършват възложената им работа, без да са застрашени техните безопасност и здраве.

9. Изисква разработването и прилагането на оперативни планове за действия, насочени към осигуряване на безопасността и защитата на работниците, намиращи се в зони с високо ниво на професионален риск.

10. Изисква въвеждането на съоръжения за колективна защита и осигуряване на подходящи средства за индиви-дуална защита в случаите, когато е налице риск, който не може да бъде предотвратен.

11. Организира и участва в разработването на фирмените нормативни актове за безопасност и здраве при работа.

12. Организира изготвянето на аварийни планове за действие при извънредни ситуации.

13. Организира и участва при разработването и реализирането на програми за квалификация, преквалификация и инструктажи на работниците и служителите по безопасността и здравето при работа.

14. Организира и участва в разследването на причините за трудовия травматизъм.

15. Подпомага осъществяването и участва в социалния диалог между партньорите в Университета.

16. Организира и участва при провеждането на проучвания за мнението на работниците и служителите относно условията на работа и предприеманите мерки за опазване на тяхното здраве.

17. Консултира длъжностните лица, работниците и служителите по прилагането на правилата за безопасни и здравословни условия на работа.

18. Организира разпространението на информация и пропагандирането на мерки, свързани със безопасността и здравето на преподавателите, работниците и служителите.

19. Организира поддържането и правилното оформяне на изискващата се от нормативните актове документация.

20. Осъществява взаимодействието със службите за пожарна безопасност, Гражданска защита, РИОКОЗ и Районните инспекции по труда.

Чл. 7. Специалистът за безопасност и здраве при работа:

1. Осъществява контрол за спазване на изискванията на нормативните актове и изпълнението на задълженията в тази област от преподавателите, служителите и работниците.

2. В случай на констатиране на нарушения предписва мерки на съответните длъжностни лица за отстраняване на нарушенията.

3. При констатиране на непосредствена опасност за живота и здравето на работещите спира машини, съоръжения, работни места и незабавно информира за това съответното длъжностно лице за предприемане на мерки и отстраняване на опасностите.

Чл. 8. При констатиране на нарушения или неизпълнение на задължения органите за безопасност и здраве при работа информират работодателя и предлагат съответни мерки, включително и за налагане на санкции на виновните длъжностни лица.

III. ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА КАТЕДРИ, ДИРЕКТОРИ НА ЦЕНТРОВЕ, УПРАВИТЕЛИ НА БАЗИ, НАЧАЛНИЦИ НА ОТДЕЛИ И ЗВЕНА ПО ОРГАНИЗАЦИЯТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ УСЛОВИЯ ПРИ РАБОТА

Чл. 9. Създаването на безопасни и здравословни условия за работа включва:

1. Организация на трудовите процеси, която трябва да отстранява или в максимална степен да ограничава съществувалите рискови фактори за живота, здравето и трудоспособността на работещите.

2. Спазването на всички норми и изисквания, включени в законови разпоредби, правилници по безопасни и здравословни условия при работа – единни, отраслови наредби, инструкции, стандарти и заповеди.

3. Създаване на вътрешна система от правила и изисквания.
4. Оценка на съществуващите рискови фактори.
5. Подбор на работниците и служителите съгласно с установените изисквания в зависимост от условията на труд или за съответния вид работа.
6. Създаване на система за информиране и обучение по въпросите на безопасни и здравословни условия при работа.
7. Контрол за спазване на изискванията за безопасни и здравословни условия при работа.
8. Дейностите при осигуряване на безопасни и здравословни условия при работа се реализират едновременно с тези за предотвратяване и борба с пожарите, аварията и опазване на околната среда.

Чл. 10. Съгласно със съществуващите нормативни актове ръководителите на катедри, директорите на центрове, управителите на бази, началниците на отдели и сектори носят отговорност за:

1. Общото състояние на техниката по безопасността, хигиената и осигуряването на противопожарната безопасност в своите лаборатории, кабинети и отдели.
2. Допускането на работа на работници и служители, непреминали през установените инструктажи и проверка на знанията им по правилата за техническата безопасност и противопожарна охрана.
3. Организацията и провеждането в установения срок на работното място на началния, периодичния и ежедневния инструктаж, обучението по безопасност и методи на работа с работници, лаборанти, научни работници, аспиранти и студенти (по време на провеждане на лабораторни и практически занимания).
4. Правилната и безопасна организация на работа и провеждане на монтаж и ремонт на апаратура и оборудване.
5. Поддържането на нормални санитарни условия на работа в лабораториите, спомагателните и битовите помещения, за своевременното контролиране на въздушната среда и намаляването на съдържанието на вредни газове, пари и прах в нея.
6. Правилната експлоатация и поддържане на лабораторната и аспирационната система за събиране, изнасяне и унищожаване на вредни отпадъци, предизвикващи замърсяване и корозия на водоканализационните системи, замърсяване на природата или опасност от пожар.
7. Реда и безопасното състояние на работните помещения, оборудване, инструменти, предпазни устройства, съдове, работещи под налягане или вакуум, и апарати за контрол и автоматизация.
8. Провеждането на периодични проверки за обезопасяване на всички технически средства и съоръжения съгласно с правилата за техническата експлоатация, безопасното обслужване на електроапарати и съоръжения.
9. Своевременното и пълно снабдяване с противопожарен инвентар и оборудване и наблюдава запазването, изправността и пълната му готовност за действие.
10. Организацията и качествено изучаване на правилата за пожарна безопасност и правилно използване на средствата за пожарогасене от преподавателите, работниците, служителите и студентите в съответната катедра, център, база, отдел или сектор.
11. Своевременното снабдяване на преподавателите, служителите, работниците и студентите със специални лични предпазни средства в съответствие с действащите нормативни документи, контролиране на опазването, ремонта и поправката на личните предпазни средства.
12. Организацията на безопасно съхраняване, използване и транспортиране на силно отровни, агресивни и лесно запалителни вещества в съответната катедра.

IV. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВСИЧКИ РАБОТЕЩИ В АУ – ПЛОВДИВ

Чл. 11. Да получат качествено и навременно обучение и инструктаж по безопасност на труда, в т.ч. и по експлоатационните инструкции и правила за използване на средства за индивидуална и колективна защита, предпазни съоръжения и системи.

Чл. 12. Да отказват изпълнението на възложена работа, за която не са инструктирани или нямат изискваната се правоспособност.

Чл. 13. Да откажат или да преустановят изпълнението на възложената работа или дейност при възникване на сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им, като уведомят незабавно за това прекия ръководител.

Чл. 14. Всеки работещ в АУ е длъжен да се грижи за собствената си безопасност и за безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършването от него дейност.

Чл. 15. Да спазват нормите, правилата и изискванията за безопасна работа.

Чл. 16. Да поддържат и повишават знанията и квалификацията си по безопасни методи на работа.

Чл. 17. Да използват коректно и по предназначение машините, съоръженията и средствата за индивидуална и колективна защита.

Чл. 18. Да уведомяват съответните длъжностни лица за всички случаи на повреди, аварии др., които създават опасност за тяхното или на други хора здраве, а така също и за възникналите трудови злополуки.

Чл. 19. Да оказват долекарска помощ на пострадали при трудова злополука или получили други увреждания.

Чл. 20. Да употребяват предназначените за оказване на долекарска помощ съоръжения и медикаменти само за оп-ределената цел.

Чл. 21. Да оказват съдействие за реализирането на всички мерки, свързани с осигуряване на безопасността и опазване на здравето на хората и за контрола в тази насока.

V. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНСТРУКТАЖА ПО БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Чл. 22. Всеки постъпващ на работа в Аграрния уни-верситет – Пловдив се допуска на работното място само след подробно инструктиране за безопасност и здраве при работа и противопожарна охрана. За целта началникът на отдел “Човешки ресурси ” изпраща постъпващия на работа при ЗБЗР в АУ заедно със заповедта за назначаването му за провеждане на начален инструктаж.

Чл. 23. ЗБЗР снабдява преминалите начален инструктаж със служебна бележка, че са запознати с инструкциите и могат да бъдат допуснати на работа. Този документ инструктираният представя на съответния ръководител, който го предава на началника на отдел “Човешки ресурси” за съхранение в личното му досие. Без такава бележка новопостъпилият не се допуска на работа.

Чл. 24. Ръководителите на катедри, директорите на центрове, управителите на бази, началниците на отдели и сек-тори провеждат инструктаж на работното място – ежедневен и

44. периодичен. Периодичният инструктаж се провежда на всеки три месеца за всички преподаватели, служители и работници.

Чл. 25. При започване на всеки семестър се провежда периодичен инструктаж на студентите от водещите практи-ческите занятия в лабораториите и на полето.

Чл. 26. За всички лабораторни и практически работи, провеждани в лабораториите и на полето, трябва да има спе-циални писмени инструкции по безопасност и здраве при работа, изготвени и подписани от съответните преки ръководи-тели и одобрени от ресорния зам.-ректор. Те отразяват особеностите на работата и дават указания какви конкретни мерки трябва да се предприемат за предотвратяването на аварийна ситуация и при оказване на първа помощ.

Чл. 27. Задължително се разработват от съответните ръководители инструкции по безопасност и здраве и пожарна безопасност при работа със силно отровни, лесно запалими съединения, вакуум, високи напрежения и др., отчитащи осо-беностите на тези вещества, опасните моменти при работа с тях и начина на тяхното безопасно съхраняване.

Чл. 28. На работещите с опасни химични вещества, пестициди и други дейности с висок риск се провежда ежедневен инструктаж от прекия ръководител.

Чл. 29. В случай на смъртна злополука, тежка аварийна трудова злополука и пожар, при констатиране на груби нару-шения на нормите и изискванията по безопасността и проти-вопожарната охрана, при промяна на работното място и орга-низацията на работата се провежда извънреден инструктаж.

Чл. 30. Този инструктаж се извършва от ЗБЗР и от съответния пряк ръководител.

Чл. 31. Проведените инструктажи задължително се документират в книгата за инструктаж (Приложение 1, 2 и 3) от съответния ръководител.

Чл. 32. Инструктажи се провеждат и с командировани работници и служители, с лица, приети за обучение или за повишаване на квалификацията, и при производствена практика.

Чл. 33. Не се допускат на работа лица, които не са инструктирани.

Чл. 34. За безопасното състояние на електросиловите табла, инсталациите и парната централа (общо за Университета) носят отговорност началниците на сектори “Техническо обслужване и поддръжка” и “Парна централа”.

Чл. 35. За изправността и експлоатацията на вентилационната и отоплителната система на Университета отговорност носят началниците на сектори “Техническо обслужване и поддръжка” и “Парна централа”.

Чл. 36. За правилната експлоатация на вентилационната система в подразделенията на Университета отговорност носят ръководителите на катедри, директорите на центрове и управителите на бази.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Контролът по прилагането на този правилник се осъществява: за Университета – от зам.-ректора по НИД и административния директор, за факултетите – от деканите, за УОББ – от директора.

§ 2. За предотвратяване при установяване и при отстраняване на вредните последици от тях се прилагат принудителни административни мерки съгласно с чл. 404 от Кодекса на труда.

§ 3. Нарушителите на изискванията на този правилник, ако не подлежат на по-тежко наказание, носят отговорност по чл. 413 и чл. 415 от Кодекса на труда.

§ 4. Установяването на нарушенията по предходния параграф, издаването на наказателни постановления, тяхното обжалване и изпълнение се извършва по реда, установен в чл. 416 от Кодекса на труда.

Правилникът за здравословни и безопасни условия на е утвърден от Академичния съвет на АУ – Пловдив на 15.07.2005 г. с Протокол № 10.

Приложение 1

Предприятие, фирма, организация.....

КНИГА ЗА ИНСТРУКТАЖ

Начален инструктаж по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана

№	Име, презиме и фамилия на инструктирания	Отдел, звено, сектор, катедра	Длъжност, вид работа, професия	Дата на провеждане от.....до.....200...г.	Издадена служебна бележка от.....201.....г.	Подпис на инструктирания	Подпис на лицето, извършило инструктажа
1	2	3	4	5	6	7	8

Приложение 2

Предприятие, фирма, организация.....

КНИГА ЗА ИНСТРУКТАЖ

Инструктаж на работното място, периодичен и извънреден инструктаж по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана

№	Име, презиме и фамилия на инструктирания	Отдел, звено, сектор, катедра	Длъжност, вид работа, професия	Преминал инструктажа от.....до.....201...г.	Вид на инструктажа	Подпис на инструктирания	Подпис на лицето, извършило инструктажа	Подпис на ръководителя, разрешил самост. работа
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Предприятие, фирма, организация.....

КНИГА ЗА ЕЖЕДНЕВЕН ИНСТРУКТАЖ

№	Име, презиме и фамилия на инструктирания	Работен №	Отдел, звено, сектор, катедра	Длъжност, вид работа	Кратко съдържание на инструктажа	Дата на провеждане от до.....201...г.	Подпис на инструктирания	Подпис на лицето, извършило инструктажа
1	2	3	4	5	6	7	8	9